

Số: 2895 /BC-SLĐTBXH

Cần Thơ, ngày 12 tháng 11 năm 2018

BÁO CÁO

Đánh giá tác động của Nghị quyết số 13/2016/NQ-HĐND ngày 09 tháng 12 năm 2016 của Hội đồng nhân dân thành phố Cần Thơ

I. XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ BẮT CẬP TỔNG QUAN

1. Bối cảnh xây dựng chính sách

Từ khi Nghị quyết 24/2012/QH13 của Quốc hội Khóa XIII thông qua, trong đó quy định “không áp dụng biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn và đưa vào cơ sở chữa bệnh đối với người bán dâm”, người bán dâm **chủ yếu là quản lý ngoài cộng đồng**. Trong khi đó, thiếu điều kiện đảm bảo nguồn lực thực hiện, các biện pháp phòng ngừa, vấn đề thực hiện can thiệp giảm hại (*thiếu kinh phí xây dựng, duy trì mô hình giảm tác hại và hỗ trợ hòa nhập cộng đồng cho người bán dâm; Lực lượng chuyên trách về phòng chống tệ nạn xã hội cấp quận, phường đều là kiêm nhiệm, đảm trách nhiều công việc và thường xuyên thay đổi, phần lớn năng lực còn nhiều hạn chế, chuyên môn chưa phù hợp và chưa đáp ứng yêu cầu công tác phòng, chống mại dâm đặt ra*).

Chưa có các dịch vụ mang tính đặc thù phù hợp với đặc điểm xã hội của người bán dâm (*Hỗ trợ tiếp cận các dịch vụ xã hội, pháp lý*), trong khi nhóm bán dâm thuộc thành phần kinh tế gia đình thật sự khó khăn, không việc làm, không có nhà ở, phải thuê nhà trọ, không có nơi ở ổn định, vì sinh kế tham gia bán dâm (*thuộc diện nghèo nhưng vì các lý do khác nhau không có sổ hộ nghèo*) họ không được hưởng lợi được trợ giúp pháp lý miễn phí theo quy định.

Phần lớn người bán dâm trình độ học vấn thấp, kinh tế gia đình khó khăn, không việc làm và vì sinh kế tham gia bán dâm. Việc tuyên truyền, giáo dục phòng ngừa xã hội, giúp họ thay đổi nhận thức cũng chưa đủ mà cần phải cải thiện kinh tế gia đình của họ.

Hiện nay qua số liệu thống kê tổng số người bán dâm trên địa bàn thành phố Cần Thơ 241 người, bao gồm:

- + Tạm trú, ở trọ (không có hộ khẩu tại thành phố Cần Thơ: 143 người.
- + Có hộ khẩu tại thành phố Cần Thơ: 98 người, trong đó:
 - . Bỏ địa phương, không còn sinh sống tại thành phố Cần Thơ: 34 người.
 - . Đang sinh sống tại thành phố Cần Thơ: 64 người.

Tệ nạn mại dâm đã và đang gây nhiều hệ lụy cho xã hội: Nguy cơ lây lan các bệnh xã hội, HIV/AIDS qua đường tình dục do quan hệ tình dục không an toàn; người hoạt động mại dâm thường bị bạo lực, bị chiếm đoạt tài sản, tiền bạc, bóc lột tình dục; bị kỳ thị, xa lánh, khó tiếp cận với các dịch vụ xã hội...

Do vậy, việc ban hành Nghị quyết hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương là phù hợp và cần thiết, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các nội dung, mô hình giảm hại cho người bán dâm ngoài cộng đồng trong Chương trình, Kế hoạch, góp phần đạt được mục tiêu đã đề ra.

2. Mục tiêu xây dựng chính sách

2.1. Mục tiêu trước mắt

- Đổi mới quan điểm tiếp cận và hỗ trợ giảm hại cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

- Thể hiện tính nhân văn của Đảng và Nhà nước ta trong việc hỗ trợ giảm hại, giúp phụ nữ mại dâm hoàn lương có hoàn cảnh khó khăn ngoài cộng đồng.

- Động viên khuyến khích phụ nữ mại dâm hoàn lương tích cực tham gia các hoạt động xã hội hòa nhập cộng đồng.

- Thông qua hình thức hỗ trợ giảm hại cho phụ nữ mại dâm hoàn lương, góp phần thực hiện đạt mục tiêu, nhiệm vụ theo Kế hoạch số 79/KH-UBND ngày 16 tháng 6 năm 2016 thực hiện Chương trình phòng, chống mại dâm giai đoạn 2016-2020 đề ra.

2.2. Mục tiêu lâu dài

- Nâng cao hiệu quả công tác hỗ trợ giảm hại cho phụ nữ mại dâm hoàn lương, phòng chống các bệnh lây qua đường tình dục, góp phần bảo đảm trật tự, an toàn xã hội và nâng cao sức khỏe nhân dân; hỗ trợ phụ nữ mại dâm hoàn lương tái hòa nhập cộng đồng.

- Đảm bảo 100% phụ nữ mại dâm hoàn được cung cấp các hoạt động y tế, pháp lý, xã hội, việc làm.

- Góp phần chính quyền địa phương thực hiện tốt các chỉ tiêu mua bảo hiểm y tế; thực hiện tốt chính sách an sinh xã hội ở địa phương.

II. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH

1. Chính sách: Hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

1.1. Xác định vấn đề bất cập

Trong thời gian qua, thành phố tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị số 22/CT-TTg ngày 15 tháng 10 năm 2013 của Thủ tướng Chính phủ về “Tăng cường thực hiện các nhiệm vụ và giải pháp phòng, chống mại dâm trong tình hình hiện nay”; Quyết định số 361/QĐ-TTg ngày 07/3/2016 của Thủ tướng

Chính phủ về việc phê duyệt Chương trình phòng, chống mại dâm giai đoạn 2016-2020.

Tuy nhiên, kết quả hỗ trợ giảm hại cho phụ nữ mại dâm ngoài cộng đồng chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn. Do chưa có nhiều mô hình giảm tác hại và hỗ trợ hòa nhập cộng đồng cho người bán dâm; kinh phí hỗ trợ cho các hoạt động duy trì các mô hình giảm tác hại và hỗ trợ hòa nhập cộng đồng cho người bán dâm ngoài cộng đồng còn hạn chế

Ngày 15 tháng 10 năm 2013, Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị số 22/CT-TTg ngày 15 tháng 10 năm 2013 của Thủ tướng Chính phủ về “Tăng cường thực hiện các nhiệm vụ và giải pháp phòng, chống mại dâm trong tình hình hiện nay” với nhiệm vụ là xây dựng các mô hình hỗ trợ tại cộng đồng đối với người bán dâm để có thể cung cấp kịp thời các dịch vụ tư vấn tâm lý, pháp lý, khám, điều trị bệnh lây truyền qua đường tình dục; kỹ năng sống, trợ giúp xã hội, hỗ trợ học nghề, việc làm, tiếp cận các nguồn vốn nhằm tạo cơ hội cho người bán dâm thay đổi công việc, hòa nhập cộng đồng bền vững.

Tuy nhiên, tại các văn bản nêu trên chưa có quy định mức hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

Do đó, để thực hiện các nhiệm vụ và giải pháp về hỗ trợ giảm hại cho người bán dâm của Chính phủ và Ủy ban nhân dân thành phố Cần Thơ đề ra cần có chính sách hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

1.2. Mục tiêu giải quyết vấn đề

- Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, nâng cao trách nhiệm của các cấp, các ngành và toàn xã hội trong công tác hỗ trợ giảm hại cho người bán dâm.

- Giảm thiểu tác hại của hoạt động mại dâm đối với đời sống xã hội; giảm tội phạm liên quan đến mại dâm.

- Bảo đảm quyền bình đẳng trong việc tiếp cận, sử dụng các dịch vụ xã hội của người bán dâm.

1.3. Các giải pháp đề xuất giải quyết vấn đề

- **Chính sách 1:** Đề nghị hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

- **Chính sách 2:** Đề nghị hỗ trợ 50% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

1.4. Đánh giá tác động của các giải pháp đối với đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của chính sách và các đối tượng có liên quan.

1.4.1. Đánh giá tác động đối với chính sách 1: Hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

a) Tác động tích cực

- Đối với người thụ hưởng.
- + Tiết kiệm một khoản chi phí khám và chữa bệnh.
- + Có sức khỏe, tìm được việc làm, tạo thêm thu nhập cho bản thân và gia đình.

+ Phụ nữ mại dâm hoàn lương được hỗ trợ mua bảo hiểm y tế hòa nhập cộng đồng, tinh thần phấn khởi; tích cực tham gia công tác xã hội, tuyên truyền vận động người cùng cảnh ngộ thực hiện tốt các quy định của địa phương, hạn chế phát sinh các tệ nạn xã hội trên địa bàn thành phố.

- Đối với chính sách

+ Khẳng định đây là chính sách nhân văn của thành phố; góp phần hỗ trợ giảm hại cho phụ nữ mại dâm hoàn lương ở cộng đồng; quản lý tốt phụ nữ mại dâm hoàn lương ngoài cộng đồng.

+ Giúp cho địa phương trong việc tiếp cận, tuyên truyền, vận động chị, em hoàn lương thực hiện tốt các chủ trương, chính sách của Đảng pháp luật của Nhà nước và các quy định của địa phương.

- + Góp phần thực hiện đạt chỉ tiêu về mua bảo hiểm y tế trên địa bàn.

- Đối với xã hội.

Giảm tội phạm liên quan đến mại dâm; các bệnh lây qua đường tình dục, giảm nguy cơ lây nhiễm HIV/AIDS; góp phần cải thiện tình hình an ninh trật tự xã hội.

b) Tác động tiêu cực

- Đối với người thụ hưởng

Một số phụ nữ mại dâm hoàn lương đã lập gia đình sợ ảnh hưởng đến hạnh phúc gia đình, nên từ chối việc hỗ trợ mua bảo hiểm y tế.

- Đối với chính sách

Thành phố phải chi ngân sách mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

- Đối với xã hội

Chưa có biểu hiện không đồng tình với mức hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

1.4.2 Đánh giá tác động đối với chính sách 2: Hỗ trợ 50% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

a) Tác động tích cực

- Đối với người thụ hưởng

+ Nếu được hỗ trợ 50% kinh phí cho mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương sẽ tiết kiệm một khoản chi phí nhất định trong sinh hoạt phục vụ đời sống gia đình.

+ Có sức khỏe để đi làm phụ giúp gia đình.

- Đối với chính sách

Nếu được hỗ trợ 50% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương đạt được nhiều mặt tích cực như: Khuyến khích phụ nữ mại dâm hoàn lương tham gia công tác xã hội.

- Đối với xã hội.

+ Giảm nguy cơ lây nhiễm HIV/AIDS các bệnh lây qua đường tình dục...

+ Giảm tội phạm, các tệ nạn xã hội liên quan đến mại dâm, góp phần đảm bảo an ninh, trật tự xã hội trên địa bàn.

b) Tác động tiêu cực

- Đối với người thụ hưởng

Bản thân phụ nữ mại dâm hoàn lương có hoàn cảnh khó khăn nên không có khả năng đủ 50% kinh phí mua bảo hiểm y tế.

- Đối với chính sách

Thành phố và địa phương phải chi một khoản ngân sách cho công tác hỗ trợ giảm hại cho phụ nữ mại dâm ngoài cộng đồng, ảnh hưởng đến nguồn ngân sách của thành phố.

- Đối với xã hội

Tình hình mất an ninh, trật tự xã hội liên quan đến mại dâm sẽ tăng.

1.5. Kết luận giải pháp lựa chọn

Từ những đánh giá các chính sách trên (chính sách 1, 2,) so sánh và cân nhắc giữa tác động tích cực và tác động tiêu cực của mỗi chính sách, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội thành phố Cần Thơ chọn chính sách 1: *Hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương*. Nếu được thực hiện là chính sách tối ưu nhất, rõ ràng, thống nhất, dễ thực hiện, phù hợp điều kiện hoàn cảnh kinh tế gia đình, bản thân phụ nữ mại dâm hoàn lương, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương.

III. LẤY Ý KIẾN

Sở Lao động - Thương binh và Xã hội thành phố Cần Thơ đang tổ chức lấy ý kiến Sở, Ban, Ngành, Đoàn thể thành phố, Ủy ban nhân dân quận, huyện và đối tượng chịu sự tác động của Nghị quyết. Sau khi lấy ý kiến Sở Lao động - Thương binh và Xã hội thành phố Cần Thơ sẽ tổng hợp bổ sung vào Báo cáo.

IV. GIÁM SÁT ĐÁNH GIÁ

Sở Lao động - Thương binh và Xã hội thành phố Cần Thơ chủ trì phối hợp các cơ quan liên quan và Ủy ban nhân dân quận, huyện, xã, phường, thị trấn chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện chính sách hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương.

Trên đây là báo cáo đánh giá tác động của Nghị quyết mức hỗ trợ 100% kinh phí mua bảo hiểm y tế cho phụ nữ mại dâm hoàn lương của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội thành phố Cần Thơ./.

Nơi nhận:

- Sở, Ban, Ngành, Đoàn thể thành phố;
- UBND quận, huyện
- Lưu VT, CCPCTNXH (TQK).

GIÁM ĐỐC

Trần Thị Xuân Mai